

Jezero Bras d'Or

SE SNĚHURKOU KOLEM SVĚTA KANADA

13. května se vracíme z krátké návštěvy Čech zpět do New Yorku (YACHT 6/2019). SNĚHURKA stojí bezpečně na svém mooringu v přístavu Port Washington a mně okamžitě začíná příprava na další plavbu.

Hlavním úkolem je vyměnit těsnění hřídele. Používám výborný systém PSS, ale po 12 letech již začíná propouštět vodu. Je však potřeba rozpojit hřídel od převodovky, a to si netroufám dělat na vodě. Jeřáb v marině je velmi drahý, takže budu experi-

mentovat. Odliv je zde 2 metry, což je perfektní pro můj ponor. Najedu si k blízké pláži a zakotvím na mělčině. Hladina vody začíná s odlivem ustupovat a SNĚHURKA si sedá na dno. Předchozí den jsem tu udělal průzkum a zdá se, že dno je písčité, tedy relativně tvrdé. Jakmile

hladina klesne pod úroveň hřídele, začnu pracovat. Rozpojím tlumicí spojku a zvenčím tahám za propeler a vysouvám celou hřídel ven, potřebuji nějakých 20 cm. To se poměrně dobře povedlo, ale v okamžiku, kdy voda úplně odtékla, se začíná SNĚHURKA pomalu naklánět na levobok. Najednou přijde silné zhoupnutí, a to se přiznám, že ve mně ztuhla krev. Loď se silně nakloní a celý levý kýl zmizí v měkkém podloží. Naštěstí si trup dosedl až na dno, přesto náklon 30 stupňů vypadá hrozivě. Ale zdá se, že převrácení nehrozí, proto pokračuji v práci, i když v nakloněné lodi je to nepříjemné. Přesto mám po dvou hodinách hotovo, včetně vyměnění anody u propeleru i lehkého oškrabání trupu od malých mušlí, které si vezu z Karibiku.

Nakloněná SNĚHURKA způsobila malé pozdvižení na břehu – mnoho diváků zde stojí a někteří na mě volají, zda potřebuji pomoc. Ti neaktivnější zavolají městskou policii, které vysvětlím, že nemám problém a pouze čekám na příliv, abych mohl odplout zpět na mooring. Další aktivisté zavolají pobřežní stráž a přijde mě zkontrolovat nějaký jejich úředník, který chce vidět i doklady. Ale vše dobře

Oprava na pláži

Shelburne

dopadlo, s přílivem se SNĚHURKA zhoupne na hladinu a se soumrakem se vracím zpět na svůj mooring.

Další velkou akcí je výměna kotevního řetězu. Po dvou předchozích výměnách jsem se již konečně rozhodl si koupit nerezový. Jenže ten je zde neuvěřitelně drahý, takže jsem si jej objednal v Německu, a i s dopravou sem mě stál třetinu

Jachtklub Shelburne

V Halifaxu

Halifax centrum

americké ceny. Převezít 180 kg řetězu člunem na loď není jednoduché a zbavit se starého rovněž. Ale vše dobře dopadlo a mám hotovo. Z nedalekého supermarketu nanosíme zásoby jídla na dlouhou plavbu a 23. května vyplouváme dál.

Kopírujeme severní břeh Long Islandu a podél pobřeží pokračujeme denními plavbami dlouhými 70–80 mil. Po proplutí Cape Code kanálu zastavíme u městečka Provincetown. Je zde obrovská písčiná kosa, která tvoří bezpečné kotviště. Město je nádherné, protože se tu zachovala původní architektura dřevěných domů zdejších

rybářů. Také proto je to velmi oblíbené výletní místo, kam směřují tisíce turistů. Jezdí sem i pravidelný trajekt z Bostonu. Nikde jsem však neviděl takovou koncentraci gayů a lesbiček. Odhaduji to minimálně na 50% všech turistů či místních obyvatel. Přesto se mi tady velmi líbí a Provincetown je zatím nejkrásnější město, které jsem v USA viděl.

Jenže není čas se zde zdržovat a po tříhodinové zastávce vytahujeme kotvu. K večeru přichází příznivý vítr, který chceme využít na plavbu do Kanady. Čekalo nás 250 mil a po-

lovina byl skvělý jachting, i když v silné mlze. Pak vítr pomalu slábne a mění se. Chvilí motorujeme, chvíli plachtíme a jak se blížíme k pobřeží Kanady, vidíme na radaru mnoho bodů. Viditelnost je tak 100 metrů, takže nic příjemného. Na chvíli se zjeví i obrys větší rybářské lodě. Divím se, proč místní rybáři v těchto podmínkách nemají AIS. Já ho samozřejmě používám a zřejmě nás oni i vidí, ale my nevidíme je. Dalším obrovským problémem začínají být jejich pasti. Rybáři totiž neloví do sítí, ale mají na dně pasti a od nich vede na hladinu lano, zakončené dvěma bójemi. Jedna označuje past

Setkání s Vladem Porvazníkem

Cape Breton Island

Namotaná bójka

Neddy Harbour

a ta druhá konec lana k vytahování. Bójky jsou od sebe až 30 metrů a nejdříve jsem si myslel, že jsou to dvě samostatné. Najet mezi ně zaručuje namotání lana na kýl, kormidlo nebo propeler. Posledních 50 mil proto kličkuji mezi bójkami a nemohu ani na vteřinu polevit v pozornosti. Do prvního přístavu však již nedoplujeme, zakotvíme v první zátocce v Novém Skotsku a počkáme do rána.

Při příjezdu do Kanady je nutné se hlásit telefonem na celní úřad, což udělám a oznámím naši polohu. Ráno přeplujeme za dobré viditelnosti zbývající 4 hodiny do přístavu Shelburne. Je zde malý jachtklub, kde se vyvážíme u mola. Na americké jachtě, která také právě připlula, jsou celníci pro přihlášení. Po chvíli tedy přejdou i na SNĚHURKU a po hodině úřadování jsme přihlášení v Kanadě.

Je opravdu krásný slunečný den, který využijeme k prohlídce města. To je samozřejmě naprosto odlišné od měst amerických. Všechny domy jsou ze dřeva, skromnější a více splývají s přírodou. Je zde pouze pár obchodů a dvě restaurace a jinak nic, veliký klid. Druhý den pokračujeme v plavbě podél pobřeží a opět prožíváme slalom ve veliké mlze mezi rybářskými pastmi. Odpoledne se vítr otáčí, a tak k večeru s radostí zakotvíme v silném protivětru v kryté zátocce. Každou noc již topíme, protože venkovní noční teplota klesá na 5 °C. Další den chceme doplnout až do Halifaxu, ale podařilo se mi zachytit lano jedné pasti, takže jsme se hodinu zdrželi s vymotáváním. Naštěstí se lano nenamotalo na propeler, ale pouze za kormidlo. I tak to byla vyčerpávající práce člunem se houpat na vlnách a hákem odstraňovat lano. Ale byl jsem rád, že se nemusím v této ledové vodě potápět.

V Halifaxu jsme se setkali s Vladem Porvazníkem. Ten pluje na své jachtě CIVETTA II také do Grónska. V roce 2016 byl členem posádky americké jachty a proplul jako první Slovák Northwest passage, kam se nyní chystáme i my. Proto jsem rád za jeho rady. Bylo to příjemné setkání. On však již další den pokračuje dál na Newfoundland, kde nabírá posádku. My přeplujeme na konec zátoky na kotvu a chceme si prohlédnout Halifax. Do konce nám jeden den svítí sluníčko, takže si užíváme procházky po nábřeží, kde je mnoho restaurací a barů a kde si slunečný den vychutnávají také místní obyvatelé. Zato následující dny je opět zataženo, déšť a přechází další tlaková níže. Rosa odlétá domů do Kolumbie, protože další plavba by byla nad její síly a pravděpodobně by někde zmrzla. Já opět doplňuji zásoby, a hlavně řeším problém s motorem. Poslední dobou pozoruji určité neobvyklé vibrace při zařazení rychlosti vpřed, ale pouze na volnoběh. Sehnat mechanika je problém, protože začíná sezona a všechny jachty se spouštějí na vodu. Všichni jsou velmi vytížení a nemají čas. Podařilo se mi však konzultovat tento problém s mechanikem Mikem, který mně potvrdil moji domněnku, že se bude jednat o tlumicí unášecí kotouč mezi motorem a převodkou. Sehnat nový asi nebude problém, ale všichni mají dlouhé dodací lhůty. Nakonec si jej objedná u firmy, která má pobočku na Newfoundlandu, a nechám si jej poslat tam.

Po týdnu stání v deštivém Halifaxu vyplouvám dál a slunečný den slibuje dobrou plavbu. Celý den krásně plachtím podél pobřeží Nového Skotska. To mi připomíná Švédsko, skalnaté pobřeží a husté lesy, občas nějaká chata či prázdninový

Plavba k Newfoundlandu

Plavba kanálem

dům. Pobřeží má mnoho krásných zátok na kotvení, nocovat není problém kdekoliv. Druhý den plavby zakončím na ostrově Cape Breton. Zde se vyvážu u mola kanálu, kde je zdymadlo. To je již k večeru zavřené, takže se jenom krátce projdu po pobřeží. Ráno je krásný den, a tak počkám s proplutím zdymadla a smontuji kolo. Projedu si blízké okolí města St. Peters a je to prostě nádhera. Kanadská příroda je úžasná a také si jí Kanadané považují. Všude čisto, vysečené trávníky. Odpoledne se vrátím na loď a zaplouvám do zdymadla. Obsluha mi dohledá, že jsem první česká jachta zde proplouvající. Po proplutí se opět vyvážu na konci kanálu a musím opravit hlavní plachtu. V silném větru se včera vytrhlo zadní oko, což není jednoduché opravit. Ručně prošívát silnou vrstvu plachtoviny se mi nedaří, nakonec vše pronýtují a snad to bude fungovat.

**V zimě moře zamrzá,
všichni se zavřou
do svých příbytků
a čekají na jaro.**

Další slunný den propluji krásné jezero Bras d'Or a zakotvím po 80 mílech v poslední kryté zátce. Nyní potřebuji mít dobrý vítr na přeplavbu na Newfoundland, což bude 250 mil.

Ten má být právě zítra, takže ještě před svítáním jsem již na moři a nastavuji plachty na lehký zadoboční vítr. Rychlost 3,5 uzlu pomalu stoupá a v poledne už letím rychlostí 7 uzlů. Naprosto úžasný jachting trvá celou noc až do rána. Pak se vítr různě mění a přichází déšť s další tlakovou níží. Neustále dělám halzy a počítám poslední míle do kryté zátoky, kam se schovám se soumrakem. Další dva dny čekám v zátce Neddy Harbour, kde

padají 30uzlové poryvy větru a stále přší. Za dva dny přepluji 10 mil do sousedního Rocky Harbour, kde se vyvážu k rybářskému molu. Všichni jsou velice ochotní a ptají se, co potřebuji. Kanadané jsou všeobecně hodně přátelští a ochotní pomoci. Jaký rozdíl oproti Američanům. Život na Newfoundlandu je velmi tvrdý. Hlavním zdrojem příjmů je rybolov, a to je na zdejších divokých vodách opravdu rehole. V létě je zde pak slušný turis-

První ledovce u Newfoundlandu

St. Peters kanál

Vikingské muzeum

Posádky ALTEGA II a CIVETTY II

Dvě české a jedna slovenská plachetnice v Grónsku

Je to neuvěřitelné, ale v červenci se v Grónsku potkaly dvě české a jedna slovenská plachetnice. SNĚHURKA Miroslava Račana, ALTEGO II Jiřího Denka a CIVETTA II Vlada Porvazníka. Obě české lodě mají v plánu proplout severozápadní cestou (Northwest passage) do Beringova moře. „Dnes večer 31. 7. vyplouváme vstříc největšímu dobrodružství... Pokus o proplutí severozápadní cesty z Grónska nad Kanadou až na americkou Aljašku. Čeká nás přeplutí Baffin Sea, dosažení nejsevernějšího místa na 74° 40' N a proplutí nejobtížnější části do Cambridge Bay. Zatím je cesta stále zamrzlá,“ píše Jiří Denk z Grónska. Držme jim palce, aby ledy roztály a plavba se vydařila.

SNĚHURKA a CIVETTA II

ALTEGO II

mus, ale to jsou prakticky jen tři měsíce. V zimě moře zamrzá, všichni se zavrou do svých příbytků a čekají na jaro.

V přístavu Rocky Harbour naberu prvního člena mé arktické posádky Rosse z Austrálie a hned druhý den za svítání vyplouváme do Belle Strait, úžiny oddělující Newfoundland od kanadské pevniny. Opět přes nás přechází tlaková níže s deštěm, ale vítr je příznivý a 120 mil si zaplachtíme. Zbývajících 60 mil musíme motorovat proti větru i proudu, a to jsme již v samotném ústí do oceánu, kde pozorujeme mnoho plovoucích ledovců. Uděláme si ještě malou zajížd'ku 15 mil k městečku L'Anse aux Meadows. Zde je totiž překrásné vikingské muzeum. Jsou tady postaveny vikingské domy a v nich ukázky z jejich života. Vikingy sem přivedl kolem roku 1070 syn Erika Rudého Leif Erikson. Připlul sem se svojí družinou a plavba z Grónska jim trvala 85 dnů. Doufám, že naše plavba opačným směrem bude trochu kratší.

Newfoundland je známým místem výskytu tlakových níží. Ty se odsud přesouvají na Atlantik a ovlivňují počasí tam a vlastně i v Evropě. Vítr se tu neustále mění a točí podle postupující fronty. Zdejší pobřeží bylo ještě před měsícem zamrzlé a na obzoru již vidím mnoho plujících ledovců z tající Arktidy. Plavba bude tedy náročná nejen na nestálý vítr, ale hlavně na plovoucí ledovce.

(pokračování příště)

Text a foto Miroslav Račan
www.snehurka-yacht.cz